

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

R J E Š E N J E

Prijava koncentracije
gospodarskog subjekta Telekomunikacije RS a.d. Banja Luka i gospodarskog subjekta
LOGOSOFT d.o.o. Sarajevo

Sarajevo
lipanj 2014. godine

Broj: 06-26-1-02-19-II/1
Sarajevo, 10.6.2014. godine

Na temelju članka 42. stavak (1) točka d), a u smislu članka 25. stavak (1) točka e), u svezi sa čl. 12., 14., 16., 17. i 18. Zakona o konkurenciji («Službeni glasnik BiH», br. 48/05, 76/07 i 80/09), rješavajući po Prijavi koncentracije gospodarskog subjekta Telekomunikacije Republike Srpske a.d. Banja Luka, Kralja Petra I Karađorđevića 93, 78000 Banja Luka, zaprimljenoj dana 17.2.2014. godine pod brojem: 06-26-1-02-II/14, Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na 92. (devedesetdrugoj) sjednici održanoj dana 10.6.2014. godine, donijelo je

R J E Š E N J E

1. Ocjenjuje se dopuštenom koncentracija na tržištima fiksne telefonije, pružanja usluga interneta i distribucije radio i TV programa u Bosni i Hercegovini, koja će nastati stjecanjem kontrole gospodarskog subjekta Telekomunikacije Republike Srpske a.d. Banja Luka, Kralja Petra I Karađorđevića 93, 78000 Banja Luka nad gospodarskim subjektom Logosoft d.o.o. Sarajevo, Igmanska 9, 71000 Sarajevo, kupovinom većine udjela u temeljnom kapitalu.
2. Ovo Rješenje o koncentraciji se upisuje u Registar koncentracija.
3. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u «Službenom glasniku BiH», službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je zaprimilo, dana 17.2.2014. godine pod brojem: 06-26-1-02-II/14, Prijavu koncentracije (u daljnjem tekstu: Prijava) gospodarskog subjekta Telekomunikacije Republike Srpske a.d Banja Luka, Kralja Petra I Karađorđevića 93, 78000 Banja Luka (u daljnjem tekstu: Podnositelj prijave ili Telekomunikacije RS ili Mtel), kojom Podnositelj prijave namjerava steći kontrolu na gospodarskim subjektom Logosoft d.o.o. Sarajevo, Igmanska 9, 71000 Sarajevo (u daljnjem tekstu: Logosoft).

Uvidom u podnesenu Prijavu, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da ista nije kompletna, u smislu članka 30. Zakona o konkurenciji (u daljnjem tekstu: Zakon) i čl. 9. i 11. Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracije gospodarskih subjekata («Službeni glasnik BiH», broj 34/10), te je zatražilo dopunu iste, sukladno članku 31. Zakona, aktom broj: 06-26-1-02-1-II/14 dana 19.2.2014. godine, aktom broj: 06-26-1-02-3-II/14 dana 12.3.2013. godine i aktom broj: 06-26-1-02-13-II/14, dana 14.5.2014. godine.

Podnositelj prijave, sukladno zahtjevima Konkurencijskog vijeća, je dopunio Prijavu traženom dokumentacijom, podneskom broj: 06-26-1-02-2-II /14 dana 3.3.2014. godine; podneskom broj: 06-26-1-02-4-II/14 dana 28.3.2014. godine; podneskom broj: 06-26-1-02-5-II/14 dana 28.3.2014. godine i podneskom broj: 06-26-1-02-14-II/14 dana 26.5.2014. godine.

Nakon kompletiranja Prijave Konkurencijsko vijeće je, sukladno članku 30. stavak (3) Zakona, izdalo Potvrdu o primitku kompletne i uredne Prijave dana 10.6.2014. godine, broj: 06-26-1-02-15-II/14.

Konkurencijsko vijeće je, sukladno članku 16. stavak (4) Zakona, dana 8.4.2014. godine izdalo Obavijest o dostavljenoj Prijavi, broj: 06-26-1-02-7-II/14 (objavljeno dana 10.4.2014. godine u dnevnim novinama - Dnevni avaz) i pozvalo sve zainteresirane na dostavljanje pisanih komentara o namjeravanoj koncentraciji.

Na predmetnu Obavijest gospodarski subjekt Dioničko društvo BH Telekom Sarajevo, Obala Kulina bana 8, 71000 Sarajevo (u daljnjem tekstu: BH Telekom), je dostavio pisane komentare (primjedbe), dana 17.4.2014. godine podneskom broj: 06-26-1-02-8-II/14, u kojem je naveo da bi realizacijom najavljene koncentracije Podnositelj prijave mogao koristiti veleprodajne usluge LLU (Local loop unbundling), veleprodajne usluge iznajmljenih linija druga dva operatera, veleprodajne usluge terminacije međunarodnog prometa i ostvariti sve koristi namjenjene isključivo alternativnim operaterima.

Konkurencijsko vijeće je navedene komentare (primjedbe) dostavilo Regulatornoj agenciji za komunikacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: RAK) na mišljenje, aktom broj: 06-26-1-02-10-II/14 od dana 23.4.2014. godine, kao i Podnositelju prijave, aktom broj: 06-26-1-02-9-II/14, od dana 23.4.2014. godine.

RAK je dostavila mišljenje, podneskom broj: 06-26-1-02-11-II/14 dana 5.5.2014. godine, u kojem je u navela da pri kupovini alternativnih operatera od strane vladajućih operatera nema posebnih zakonskih ograničenja, a ukoliko vladajući operater želi zadržati pravo na korištenje postojeće dozvole i nastaviti rad pod imenom gospodarskog subjekta koji je nositelj dozvole, potrebno je provesti procedure definirane dozvolama za obavljanje djelatnosti davatelja usluge javnih telekomunikacijskih usluga, i da RAK nakon provedene koncentracije vrši ocjenu statusa gospodarskih subjekata koji djeluju na tržištu telekomunikacija, sukladno čl. 14. i 15. Zakona o komunikacijama («Službeni glasnik BiH», br. 31/03,75/06 i 32/10), te Pravilom 54/01 o analizi tržišta elektronskih komunikacija («Službeni glasnik BiH», broj 85/11).

Podnositelj prijave je podneskom broj: 06-26-1-02-12-II/14 od dana 9.5.2014. godine dostavio izjašnjenje na komentare (primjedbe) gospodarskog subjekta BH Telecom, navodeći da će provođenje predmetne koncentracije dovesti do neznatnog povećanja tržišnih udjela na mjerodavnom tržištu.

Podnositelj prijave je naveo, u smislu članka 30. stavak (2) Zakona, da ne namjerava podnijeti zahtjev za ocjenu koncentracije nekom drugom tijelu ovlaštenom za ocjenu koncentracija izvan teritorija Bosne i Hercegovine.

Konkurencijsko vijeće u postupku ocjene dopuštenosti koncentracije je utvrdilo slijedeće činjenice:

Prijava je podnesena, u smislu članka 16. stavak (2) Zakona (pravni temelj Pismo namjere).

1. Sudionici koncentracije

Sudionici koncentracije su: gospodarski subjekt Telekomunikacije Republike Srpske a.d. Banja Luka, Kralja Petra I Karađorđevića 93, 78000 Banja Luka i gospodarski subjekt Logosoft d.o.o. Sarajevo, Igmanska 9, 71000 Sarajevo.

1.1. Gospodarski subjekt Telekomunikacije RS

Gospodarski subjekt Telekomunikacije Republike Srpske a.d. Banja Luka, Kralja Petra I Karađorđevića 93, 78000 Banja Luka (prema Aktualnom izvodu iz sudskog registra skraćena oznaka gospodarskog subjekta je Mtel a.d. Banja Luka i Telekom Srpske a.d. Banja Luka), je registriran u Okružnom gospodarskom sudu Banja Luka pod brojem: 1-9317-00, sa (..) %¹ vlasničkih udjela gospodarskog subjekta Telekom Srbija a.d. Beograd, Republika Srbija.

Gospodarski subjekt Telekomunikacije RS je nositelj Dozvole za javnog operatera fiksne telefonije broj DOFT-TS/03/02 od dana 1.6.2002. godine, Dozvole za pružanje GSM usluga od dana 12.10.2004. godine, UMTS dozvole (Dozvola za pružanje mobilnih usluga na univerzalnim mobilnim telekomunikacijskim sustavima) DUMTS-OT/03/09 izdane dana 1.4.2009. godine, Dozvole za obavljanje djelatnosti davatelja pristupa Internetu broj DPIU-TS/051/13 i Rješenja o registraciji od 15.3.2013. godine, te Dozvole za distribuciju audiovizualnih medijskih usluga i medijskih usluga radija broj 374-DR.

Pretežite registrirane djelatnosti gospodarskog subjekta Telekomunikacije RS su pružanje usluga iz oblasti telekomunikacija - fiksna i mobilna telefonija, internet usluge, distribucija radio i TV programa, kao i ostale telekomunikacione usluge.

Gospodarski subjekt Telekomunikacije RS posjeduje (..) % vlasničkog udjela u gospodarskom subjektu Društvo za telekomunikacije Mtel d.o.o. Podgorica, Republika Crna Gora.

1.1.1. Povezana društva gospodarskog subjekta Mtel u Bosni i Hercegovini

Gospodarski subjekt Telegrafsko-telefonski inženjering d.o.o. Banja Luka, V Kozarske brigade 18, 78000 Banja Luka (u daljnjem tekstu: TT Inženjering d.o.o.) je registriran u Okružnom gospodarskom sudu Banja Luka pod brojem: 1-3972-00, sa (..) % vlasničkih udjela gospodarskog subjekta Telekomunikacije RS.

Pretežite registrirane djelatnosti gospodarskog subjekta TT Inženjering d.o.o. su projektiranje i izgradnja telekomunikacionih mreža.

1.2. Gospodarski subjekt Logosoft

Gospodarski subjekt Logosoft d.o.o. Sarajevo, Igmanska 9, 71000 Sarajevo, je registriran u Općinskom sudu u Sarajevu, pod brojem: 65-01-0594-11, sa upisanim temeljnim kapitalom od (..) KM, sa (..) % vlasničkih udjela fizičke osobe Faruka Telibećirevića (..).

Pretežita registrirana djelatnost gospodarskog subjekta Logosoft je žičana telekomunikacija.

2. Pravni okvir ocjene koncentracije

Konkurencijsko vijeće u provođenju postupka ocjene dopuštenosti koncentracije primijenilo je odredbe Zakona, Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta («Službeni glasnik BiH», br. 18/06 i 34/10), te Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata.

¹ (..)- Podaci predstavljaju poslovnu tajnu, u smislu člana 38. Zakona o konkurenciji

Konkurencijsko vijeće je koristilo, na temelju članka 43. stavak (7) Zakona, sudsku praksu Europskog suda i odluke Europske komisije, kao i kriterije i standarde iz Uredbe Vijeća EK broj 139/2004 o kontroli koncentracije između gospodarskih subjekata, Obavijest Europske Komisije o konceptu koncentracija gospodarskih subjekata te Smjerenice za ocjenu horizontalnih /vertikalnih koncentracija.

3. Pravni osnov i oblik koncentracije

Podnositelj prijave je dostavio kao pravni temelj namjeravane koncentracije Pismo o namjerama koje su sudionici koncentracije potpisali dana 31.7.2013. godine.

Strane potpisnice Pisma o namjerama su se suglasile za kupoprodaju udjela u kapitalu gospodarskog subjekta Logosoft.

Konkurencijsko vijeće je prihvatilo Pismo o namjeri kao pravni temelj koncentracije, u smislu članka 30. stavak (1) točka a) Zakona, a u svezi s člankom 9. točka f) alineja šest Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata.

Sukladno članku 12. stavak (1) točka b) Zakona, pravni oblik koncentracije predstavlja stjecanje kontrole ili vladajućeg utjecaja jednog gospodarskog subjekta (Mtel) nad drugim gospodarskim subjektom (Logosoft).

4. Obveza prijave koncentracije

Obveza prijave koncentracije nastaje, u smislu odredbe članka 14. stavak (1) Zakona, kada sudionici koncentracije prodajom roba i/ili usluga ostvare na svjetskom tržištu 100 milijuna KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji, i kada ukupni godišnji prihodi svakog od najmanje dva gospodarska subjekta sudionika koncentracije ostvareni prodajom roba i /ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine iznose najmanje 8 milijuna KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji, ili ako je njihov zajednički udjel na mjerodavnom tržištu veći od 40%.

Ukupni godišnji prihodi gospodarskih subjekata sudionika koncentracije i povezanih društava, na dan 31. prosinca 2013. godine, iznose:

Tablica 1.

	Telekom Srbije		Telekomunikacije RS	Logosoft
	RSD	KM	KM	KM
Svijet	(..)	(..)*	-	-
Bosna i Hercegovina	-	-	(..)	(..)

Izvor: podaci iz Prijave *Iznos u KM iskazan prema srednjem kursu Centralne banke BiH na dan 29.12.2012. godine

Ukupan godišnji prihod sudionika koncentracije predstavlja prihod (bez poreza na dodanu vrijednost i drugih poreza koji se izravno odnose na sudionike koncentracije, na svjetskom i na tržištu Bosne i Hercegovine), u smislu članka 8. točka h) Odluke.

Konkurencijsko vijeće, sukladno članku 43. stavak (7) Zakona, pri izračunu ukupnog godišnjeg prihoda sudionika koncentracije je koristilo kriterije i standarde Obavijesti Europske komisije o izračunu ukupnog prihoda sukladno Uredbi Vijeća (EEZ) broj: 4064/89 o kontroli koncentracije gospodarskih subjekata.

Prema podacima iz Prijave gospodarski subjekt Telekomunikacije RS i gospodarski subjekt Logosoft su ispunili uvjet iz članka 14. stavak (1) Zakona, te su bili u obvezi podnijeti prijavu koncentracije.

5. Mjerodavno tržište

Mjerodavno tržište koncentracije, u smislu članka 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda/usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom zemljopisnom tržištu.

Prema odredbi članka 4. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, relevantno tržište u proizvodnom smislu obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uvjetima, imajući u vidu posebno njihove bitne osobine, kvalitet, uobičajenu namjenu, način upotrebe, uslove prodaje i cijene.

Nadalje, prema članu 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu obuhvata cjelokupan ili dio teritorija Bosne i Hercegovine na kojem gospodarski subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini mjerodavnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uvjetima i koji to tržište bitno razlikuje od uvjeta tržišne konkurencije na susjednim zemljopisnim tržištima.

Uzimajući u obzir aktivnosti sudionika u koncentraciji Konkurencijsko vijeće je kao mjerodavno tržište predmetne koncentracije utvrdilo tri mjerodavna tržišta proizvoda/usluga - tržište fiksne telefonije, tržište pružanja usluga pristupa internetu i tržište distribucije radio i TV programa.

Konkurencijsko vijeće je kao zemljopisno tržište predmetne koncentracije utvrdilo gradove Sarajevo, Tuzlu i Zenicu jer gospodarski subjekt Logosoft djeluje na tim područjima.

Imajući u vidu navedeno pod mjerodavnim tržištem predmetne koncentraciji smatra se tržište fiksne telefonije, tržište pružanja usluga pristupa internetu i tržište distribucije radio i TV programa na teritoriju gradova Sarajeva, Tuzle i Zenica.

5.1. Analiza tržišta fiksne telefonije

Prema broju pretplatnika sudionici koncentracije i konkurenti na tržištu fiksne telefonije imaju:

Tablica 2.

R.b.	Gospodarski subjekt	Sarajevo	Zenica	Tuzla
1.	BH Telecom, Sarajevo	(..)	(..)	(..)
2.	Telemach, Sarajevo	(..)	(..)	(..)
3.	HS Grupa, Sarajevo	(..)	(..)	(..)
4.	Logosoft	(..)	(..)*	(..)
5.	Mtel	(..)	(..)	(..)
6.	Ostali	(..)	(..)	(..)
	Ukupno (4+5)	(..)	(..)*	(..)
	UKUPNO	100,0%	100,0%	100,0%

Izvor: Podaci iz prijave, RAK.-a,*na teritoriju grada Zenice gospodarski subjekt Logosoft ima (..) pretplatnika

Prema podacima (Tablica 2.) sudionici koncentracije na mjerodavnom tržištu fiksne telefonije na teritoriju grada Sarajevo imaju (..)%, dok na teritoriju grada Zenica imaju manje od (..) % tržišnih

udjela (gospodarski subjekt Logosoft ima (..) pretplatnika) a na teritoriju grada Tuzla (..) tržišnih udjela.

5.2. Analiza tržišta pružanja internet usluga

Prema broju pretplatnika sudionici koncentracije i konkurenti na tržištu pružanja internet usluga imaju:

Tablica 3.

R.b.	Gospodarski subjekt	Sarajevo	Zenica	Tuzla
1.	BH Telecom, Sarajevo	(..)	(..)	(..)
2.	Telemach, Sarajevo	(..)	(..)	(..)
3.	HS Grupa, Sarajevo	(..)	(..)	(..)
4.	Logosoft	(..)	(..)	(..)
5.	Mtel	(..)*	(..)	(..)*
6.	Wispi, Tuzla	(..)	(..)	(..)
7.	Ostali	(..)	(..)	(..)
	Ukupno (4+5)	(..)	(..)	(..)
	UKUPNO	100,0%	100,0%	100,0%

Izvor: Podaci iz prijave, RAK.-a,*gospodarski subjekt Mtel na teritoriju grada Sarajeva ima (..) pretplatnika, a na teritoriju grada Tuzle ima (..) pretplatnika.

Prema podacima (Tablica 3.) sudionici koncentracije na mjerodavnom tržištu pružanja internet usluga na teritoriju grada Sarajevo imaju (..) % (gospodarski subjekt Mtel na teritoriju grada Sarajeva ima (..) pretplatnika), na teritoriju grada Zenica imaju (..) %, a na teritoriju grada Tuzla imaju (..) % (gospodarski subjekt Mtel na teritoriju grada Tuzle ima (..) pretplatnika).

5.3. Analiza tržišta distribucije radio i TV programa

Prema broju pretplatnika sudionici koncentracije i konkurenti na tržištu distribucije radio i TV programa, imaju:

Tablica 4.

R.b.	Gospodarski subjekt	Sarajevo	Zenica	Tuzla
1.	BH Telecom, Sarajevo	(..)	(..)	(..)
2.	Telemach, Sarajevo	(..)	(..)	(..)
3.	HS Grupa, Sarajevo	(..)	(..)	(..)
4.	Logosoft	(..)	(..)*	(..)
5.	Mtel	(..)	(..)	(..)
6.	Ostali	(..)	(..)	(..)
	Ukupno (4+5)	(..)	(..)*	(..)
	UKUPNO	100,0%	100,0%	100,0%

Izvor: Podaci iz prijave, RAK.-a *na teritoriju grada Zenica gospodarski subjekt Logosoft ima (..) pretplatnika

Prema podacima (Tablica 4.) sudionici koncentracije na mjerodavnom tržištu distribucije radio i TV programa na teritoriju grada Sarajevo imaju (..) % tržišnog udjela, dok na teritoriju grada Zenica imaju (..) pretplatnika (gospodarski subjekt Logosoft), a na teritoriju grada Tuzla (..) pretplatnika.

6. Ocjena koncentracije

Konkurencijsko vijeće je, analizom podataka u smislu članka 17. Zakona (posebno strukture mjerodavnog tržišta, tržišnih udjela sudionika koncentracije i konkurenata - Tablice 2., 3. i 4.), utvrdilo da gospodarski subjekt Logosoft na sva tri mjerodavna tržišta ima zanemarljive udjele, dok Podnositelj prijave na mjerodavnim tržištima ne obavlja registrirane djelatnosti ili ima neznatan udjel (npr. na mjerodavnom tržištu pružanja internet usluga na teritoriju grada Sarajeva ima (..) pretplatnika, a na teritoriju grada Tuzle (..) pretplatnika), te se iz navedenog može zaključiti da predmetna koncentracija neće dovesti do ograničavanja, narušavanja ili sprječavanja konkurencije, niti do stvaranja ili jačanja vladajućeg položaja.

Prilikom odlučivanja o predmetnoj koncentraciji, Konkurencijsko vijeće je, sukladno članku 17. Zakona, u obzir uzelo i interese potrošača na mjerodavnim tržištima, te je ocijenilo da Podnositelj prijave na mjerodavnim tržištima kroz pružanje određenih telekomunikacijskih usluga daje inovativna rješenja u tehnologiji s ciljem povećanja kvalitete usluge korisnicima.

Predmetna koncentracija će korisnicima usluga gospodarskog subjekta Logosoft donijeti pogodnosti, u pogledu pristupa širokom portfoliju proizvoda /usluga koje gospodarski subjekt Mtel nudi svojim korisnicima.

Nadalje, prilikom odlučivanja o predmetnoj koncentraciji Konkurencijsko vijeće je uzelo u obzir i primjedbu gospodarskog subjekta BH Telecom (podnesak broj: 06-26-1-02-8-II/14, od dana 17.4.2014. godine), kao i Mišljenje RAK-a (podnesak broj: 06-26-1-02-11-II/14 od dana 5.5.2014. godine).

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo koncentraciju kao u izreci, u smislu članka 18. stavak (2) Zakona.

7. Administrativna pristojba

Podnositelj prijave na ovo Rješenje, sukladno članku 2. stavak (1) tarifni broj 107. točka d) pod 1) Odluke o visini administrativnih pristojbi u svezi s procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem («Službeni glasnik BiH», broj 30/06), je dužan platiti administrativnu pristojbu u ukupnom iznosu od 2.500,00 KM u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.

8. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovoga Rješenja nije dozvoljen priziv.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka, odnosno objavljivanja ovoga Rješenja.

Predsjednik

Gordan Raspudić